

Прудис О.В.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Рощина І.О., к.ю.н., доцент

ПРАКТИКА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що рівень злочинності в Україні досягає апогею, через відсутність у законодавства авторитета перед правопорушниками. Метою дослідження є повний аналіз автором законодавства зарубіжних країн та пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства, шляхом імплементації зарубіжних норм права.

Відповідно до ст. 70 КК України остаточне покарання за сукупністю злочинів призначається судом на основі одного із трьох принципів:

- 1) поглинення менш суворого покарання більш суворим;
- 2) повного складання призначених покарань;
- 3) часткового складання призначених покарань.

Суд вправі визначити остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим при призначенні за окремі злочини, що входять у сукупність, покарання як одного виду, так і різних. Однакові за видом і розміром покарання поглиненню не підлягають, крім випадку, коли вони призначені у максимальних межах санкцій статей (санкцій частин статей) КК. Застосовуючи принцип поглинення менш суворого покарання більш суворим, суд повинен зазначити у вироку, про яке саме покарання йдеться – основне чи додаткове. Якщо хоча б за один із вчинених злочинів призначено довічне позбавлення волі, то остаточне покарання за їх сукупністю визначається шляхом поглинення зазначеним видом покарання будь-яких менш суворих.[1]

Щоб прослідкувати за практикою застосування складання покарання необхідно навести приклад: відповідно до вироку суду у справі № 1407/2838/2012, особу визнано винною у вчиненні злочинів, передбачених ст.ст.185 ч.2, 277 ч.1 КК України та призначено їй покарання у вигляді: за ст. 185 ч.2 КК України -1 (один) рік 2 місяці обмеження волі, за ст. 277 ч.1 КК України – 1(один) рік обмеження волі. На підставі ст. 70

ч.1 КК України за сукупністю злочинів шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим особі остаточно визначено покарання у вигляді 1-го (одного) року і 2-х місяців обмеження волі. [2]

Таким чином, автор показав яким чином суд, керуючись ст. 70 КК України призначає особі покарання, шляхом поглинання менш суворого – більш суворим.

Тепер необхідно ознайомитися з тим, яким чином призначаються покарання в практиці зарубіжних країн.

На відміну від континентальної Європи, в Англії немає єдиного Кримінального кодексу, в якому були б об'єднані кримінальні закони. У цій країні історично склалося право судових прецедентів, або загальне право, що діє поряд з парламентськими статутами (законами) – статутним правом.

В Сполучених Штатах Америки був прийнятий "Закон трьох помилок" – це законодавчі акти, прийняті на рівні штатів в США, на основі яких суди повинні засуджувати тих, хто вчинив три серйозних кримінальних правопорушення, до довгих строків позбавлення свободи. Така судова практика засудження злочинців – рецидивістів стала дуже популярною в США з кінця ХХ століття.

Умови застосування цього закону у всіх штатах різні: у деяких цей закон застосовується у тому випадку, якщо всі три злочини були пов'язані з насильством, або якщо особа вже була засуджена, а в деяких – якщо ці злочини були просто серйозними. Наприклад, застосування до Леонардо Андраде даного закону, через крадіжку відеокасет та минулу судимість суд штату Каліфорнія призначив йому покарання у вигляді позбавлення волі строком на 25 років, два терміни поспіль. [3]

Якщо б справу Андраде розглядали в суді України, то до нього було б застосовано покарання максимум строком на 6 років.

В США застосовується система повного складання покарання, при якій керуються правилом: скільки злочинів, стільки й покарань, які й підлягають повному складанню. Такий жорсткий різновид покарання було закріплено в одному з перших кодексів ХІХ ст. – Баварському уложенні 1813 р. При використанні такої системи можливі вироки, у яких покарання призначається на строки, наприклад, понад 100 років, що перетворює його по суті на довічне позбавлення волі. Абсолютно логічно, що людина фізично не доживе до кінця спливу терміну, тому на перший погляд така практика здається абсурдною, але автор вважає, що ця система має сенс у тих випадках, коли скоївши 10 епізодів крадіжок до осо-

би буде застосовано покарання строком до 6 років, тому українську систему призначення покарання шляхом складання можна тлумачити, як підштовхування до вчинення кримінальних правопорушень.

Отже, підсумовуючи вищесказане, автор прийшов до висновку, що практика призначення покарань у США хоча і є жорсткою, проте такому рівню злочинності не вистачає жорстокої реакції збоку держави. Автор пропонує викласти ч. 1 ст. 70 КК України в такій редакції: "При сукупності злочинів суд, призначивши покарання (основне і додаткове) за кожний злочин окремо, визначає остаточне покарання шляхом повного складання призначених покарань." Аргументуючи це тим, що нова конструкція значно підійме авторитет кримінального законодавства та знизить в рази рівень злочинності в Україні. Оскільки вчинивши 10 крадіжок особа знатиме, що вона отримає покарання строком до 60 років позбавлення волі і це слугуватиме вагомою перепорою у здійсненні правопорушень.

Література

1. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. – № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-09>
2. <http://www.reyestr.court.gov.ua>
3. Ina Jaffe "Cases Show Disparity Of California's 3 Strikes Law" NPR magazine

УДК 343.13 (043.2)

Садовський М.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Хорт І.В., старший викладач

ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА В СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З РЕФОРМУВАННЯМ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Давно було зрозуміло, що старий кримінально-процесуальний кодекс (КПК) необхідно змінювати. Наскільки вдалою є заміна його новим – це предмет для дискусій.

Є очевидні плюси – у зв'язку з ухваленням нового КПК, але є і багато проблематичних питань, які, безсумнівно, будуть виникати в процесі практичної діяльності.

Повноваження прокурора в стадії досудового розслідування викладені у ст. 36 нового КПК України, яка передбачає, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при проведенні досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням.

Сьогодні виникають різні оцінки стосовно обсягу повноважень прокурора, які закріплені в ст. 36 нового КПК. Деякі посадовці зауважують, що прокурор повністю "підім'яв" під себе великі повноваження щодо досудового гласного і негласного розслідування у вигляді процесуального керівництва ним.

Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням – нове поняття (не передбачене Конституцією України), яким не тільки продовжуються і дещо збільшуються повноваження, а й підкреслюється відповідальність прокурора за всебічне, повне і неупереджене дослідження обставин кримінального провадження, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, і жодна особа щоб не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу.

Прокурор має бути повністю обізнаним у кримінальному провадженні справи і переконаним у достовірності та законності отримання доказів, а це неможливо, якщо йому будуть надавати докази вибірково або дозовано.

Саме для цього прокурор повинен мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, у тому числі оперативно-розшукових, контррозвідувальних справ та інших таємних матеріалів, які мають значення до досудового розслідування. З цією метою прокурор, якщо має сумніви в об'єктивності проведення тих чи інших слідчих дій, особисто проводить досудове розслідування, слідчі (оперативно-розшукові) та процесуальні дії.

Разом з тим надання повноважень прокурору щодо повного доступу до негласних оперативно-розшукових матеріалів не передбачає його втручання в саму процедуру і порядок негласного розслідування (дані щодо джерел інформування, агентури тощо). Прокурор має стежити (наглядати) виключно за законністю заведення, ведення оперативно-розшукової справи, законністю проведення негласних оперативно-розшукових дій та заходів.